

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

1. วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) โดยวัดประสิทธิผลของการให้ความรู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ศึกษาเปรียบเทียบหมู่บ้านต่อไปนี้

หมู่บ้านที่ 1 หมู่บ้านควบคุมที่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์

หมู่บ้านที่ 2 หมู่บ้านที่ได้รับการประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อมวลชนผสม (Multi Mass Media)

หมู่บ้านที่ 3 หมู่บ้านที่ได้รับการประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อมวลชนผสม ผนวกสื่อบุคคล (Media Forum)

หมู่บ้านที่ 2,3 ทดสอบความรู้และทัศนคติก่อนที่จะให้ความรู้ผ่านสื่อ (Pretest) และทดสอบความรู้และทัศนคติทันทีภายหลังได้รับความรู้จากสื่อ (Posttest) ภายในวันเดียวกัน

ในการ Posttest ได้ใช้แบบทดสอบเช่นเดียวกับ Pretest แต่เรียงลำดับสลับข้อใหม่ และใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกับที่ได้ทำการ Pretest วิธีการวิจัยนี้สามารถควบคุมให้มีความเที่ยงตรงภายใน (Internal Validity) ของการทดลอง แม้จะมีตัวแปรภายนอก (Extraneous Variables) หรือมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้น ก็ต้องเป็นประสบการณ์ของทั้งกลุ่ม ดังนั้น อิทธิพลอันเกิดจากสิ่งเหล่านี้จึงมีเท่ากัน ไม่ทำให้การตีความผลการศึกษาวิจัยผิดไป¹

---

¹ อนันต์ ศรีโสภา, หลักการวิจัยเบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2521), หน้า 154.

2. ประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

3. กลุ่มตัวอย่าง

ชาวบ้าน 3 หมู่บ้านจากอำเภอแม่แตง อำเภอจอมทอง และอำเภอดอยสะเก็ด ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนหมู่บ้านละประมาณ 50 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน โดยให้หมู่บ้านในอำเภอแม่แตง เป็นกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์จากหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ หมู่บ้านในอำเภอจอมทอง เป็นกลุ่มทดลอง 1 ที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยการใช้สื่อมวลชนผสม (Multi Mass Media) และหมู่บ้านในอำเภอดอยสะเก็ด เป็นกลุ่มทดลอง 2 ที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยการใช้สื่อมวลชนผสมผนวกสื่อบุคคล (Media Forum)

4. การสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยดำเนินการดังนี้

1. เลือกจังหวัดเป้าหมายตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือด้านป่าไม้ (พ.ส.ป.) 47 จังหวัด มา 1 จังหวัด คือจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสถิติถูกบุกรุกทำลายป่าในช่วงระยะเวลา 3 ปี (2526-2528) มากถึง 307,500 ไร่

2. เลือกอำเภอในโครงการ พ.ส.ป. ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอำเภอเป้าหมาย 3 อำเภอ คือ อำเภอแม่แตง อำเภอจอมทอง และอำเภอดอยสะเก็ด และเลือกอำเภอที่เป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มแบบธรรมดาค้างฉลากจาก 3 อำเภอ ดังนี้คือ อำเภอแม่แตง เป็นกลุ่มควบคุม อำเภอจอมทอง เป็นกลุ่มทดลอง 1 และ อำเภอดอยสะเก็ด เป็นกลุ่มทดลอง 2

3. เลือกหมู่บ้าน โดยเลือก 3 หมู่บ้านจาก 3 อำเภอ (แม่แตง จอมทอง ดอยสะเก็ด) ที่ยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่จากโครงการ พ.ส.ป. มาก่อนเลย ทั้งนี้เพราะโครงการ พ.ส.ป. ได้เริ่มดำเนินการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2531 เป็นต้นมา ดังนั้นจึงมีบางหมู่บ้านที่ได้รับการประชาสัมพันธ์

เคลื่อนที่มาบ้างแล้ว จึงจำเป็นต้องเลือกเจาะจงหมู่บ้านดังกล่าว (โครงการ พ.ส.บ. เริ่มตั้งแต่ 2530-2533) หมู่บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ

- 1) กลุ่มควบคุม หมู่บ้านที่ 9 ตำบลสบเป็ง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) กลุ่มทดลอง 1 หมู่บ้านที่ 10 ตำบลสบเตี๋ย อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- 3) กลุ่มทดลอง 2 หมู่บ้านที่ 2 ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

4. เลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เลือกจากชาวบ้านที่มารับชมการเผยแพร่ข่าวสารจากหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยทำการ pretest ก่อนการเผยแพร่ข่าวสาร เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ หลังจาก pretest แล้วให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของสำนักงานป่าไม้เขตเชียงใหม่ แล้วทำ posttest กับกลุ่มเดียวกับที่ได้ pretest ไปแล้วทันทีภายในวันเดียวกัน สำหรับกลุ่มควบคุมจะเลือกจากชาวบ้านที่มาร่วมชุมนุมกัน และแจกแบบสอบถามและแบบทดสอบ (pretest) ให้ทำ โดยไม่ให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แต่อย่างใด

ในการประชาสัมพันธ์โดยหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของโครงการ พ.ส.บ. จะมีการให้ความรู้ (Treatment) คือการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ดังนี้

- ข่าวสารจากสื่อมวลชนผสมสำหรับกลุ่มทดลอง 1 ในอำเภอจอมทอง ในที่นี้สื่อมวลชนผสม คือสไลด์ประกอบเสียงเรื่อง ป่าสูญ ทานลิน ประมาณ 8 นาที และธรรมชาติกับคุณค่าทางวัฒนธรรม ประมาณ 10 นาที วิดีทัศน์เรื่อง ภัยคเหือเพื่อหมู่บ้าน ประมาณ 8 นาที แผ่นพับ 2 ชุด เรื่อง สวนพฤกษศาสตร์ภาคเหนือ และป่าชุมชน โปสเตอร์ 1 แผ่น เรื่อง เมื่อป่าถูกทำลาย ความเสียหายจะตามมา (ดูภาคผนวก)
- ข่าวสารจากสื่อมวลชนผสม (สไลด์ วิดีทัศน์ แผ่นพับ โปสเตอร์) ผนวกสื่อบุคคลสำหรับกลุ่มทดลอง 2 ในอำเภอดอยสะเก็ด โดยสื่อมวลชนผสมเป็นเนื้อหาเดียวกันกับในอำเภอจอมทอง และสื่อบุคคลในที่นี้คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ อธิบายและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับ

นโยบาย จุดประสงค์ของหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่และให้ความรู้
เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ

สถานภาพทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและพฤติกรรมของตัวอย่าง
วัดจาก

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ระดับรายได้
- อาชีพ
- การให้เชื่อเพลิง
- จำนวนที่ดินที่ถือครอง เป็นกรรมสิทธิ์
- ขนาดครอบครัว
- เคยเป็นสมาชิกกลุ่ม
- เคยรับทราบเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- เคยพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้
- เคยได้รับการอบรมด้านต่างๆ

2. ตัวแปรตาม คือระดับความรู้และระดับทัศนคติเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้

6. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบ โดย
ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัย รวมทั้งวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการ
วิจัยครั้งนี้ เช่น แบบสอบถามการวิจัยของคุณประสพสุข ตีอินทร์ เรื่องการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกานัน ผู้ใหญ่บ้านในภาคเหนือ และแบบสอบถามของ
คุณอินทรา บัหมินทร์ เรื่องประสิทธิผลของการใช้สื่อภาพพลิกเรื่องสุขภาพจิตกับผู้ป่วย-

นอกและญาติที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลจิตเวช และโรงพยาบาลทั่วไป โดยนำมา
ดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้วได้นำไปปรึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาและนายชัชวาลย์ สุทธิศรีศิลป์ นักวิชาการป่าไม้ 6 รักษาราชการ
แทนผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือด้านป่าไม้ เพื่อจัดลำดับ
เนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการทราบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถาม
ปิด (Close-ended Question) ทั้งหมด โดยจัดแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทราบสถานภาพ
ทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม (Socio-Economic Status) และพฤติกรรม
ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อาชีพ การใช้เชื้อเพลิง จำนวน
ที่ดินที่ถือครองเป็นกรรมสิทธิ์ ขนาดครอบครัว เคยเป็นสมาชิกกลุ่ม เคยรับทราบ
เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เคยพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้เคยได้รับ
การอบรมด้านต่างๆ ข้อ 1-16

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
มีทั้งหมด 15 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและรายละเอียด ดังนี้

1. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยทั่วไป
2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้
3. สาเหตุของการทำลายทรัพยากรป่าไม้
4. แนวโน้มและการแก้ไขปัญหาทรัพยากรป่าไม้

ส่วนที่ 3 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต
(Likert) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีทั้งหมด 15 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระดังนี้

1. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยทั่วไป
2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้
3. สาเหตุของการทำลายทรัพยากรป่าไม้
4. แนวโน้มและการแก้ไขปัญหาทรัพยากรป่าไม้

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของชาวบ้านในหมู่บ้านที่ได้รับการบริการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ต่อวิธีการให้ความรู้ มีทั้งหมด 9 ข้อ

7. การทดลองเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้นำไปทดลองใช้กับชาวบ้านในหมู่บ้านที่ 1 ตำบลป่าบึง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ไม่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาเพื่อให้อ่านได้เข้าใจถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือของคำถาม โดยใช้สูตร KR-21 สำหรับแบบทดสอบความรู้ ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{x}(n_2 - \bar{x})}{ns_x^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} = ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ปรากฏว่าค่าความน่าเชื่อถือของแบบทดสอบความรู้ = .75

สำหรับการทดสอบความน่าเชื่อถือในส่วนของทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ใช้วิธีการหาค่าความเที่ยงตรงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ซึ่งครอนบาค เป็นผู้เสนอสูตรการคำนวณ² ดังนี้

² บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ์, เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2531), หน้า 176.

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ K = จำนวนข้อของแบบวัดชุดนั้น

S_i^2 = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

ค่าความน่าเชื่อถือของแบบทดสอบเกี่ยวกับทัศนคติ = .76

8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ได้นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหมู่บ้าน 3 หมู่บ้าน คือ หมู่บ้านควบคุมในอำเภอแม่แตง ที่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์จากหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ หมู่บ้านในอำเภอจอมทองที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยการใช้สื่อมวลชนผสม (Multi Mass Media) และหมู่บ้านในอำเภอดอยสะเก็ด ที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยการใช้สื่อมวลชนผสมผนวกสื่อบุคคล (Media Forum) ตามที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้ โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ให้เป็นผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยได้ประสานงานและนัดหมายกับหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของสำนักงานป่าไม้เขตเชียงใหม่ จำนวน 4 คน ที่ออกไปปฏิบัติงานให้แน่นอนก่อน จากนั้นจึงไปเก็บข้อมูลพร้อมกับหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของสำนักงานป่าไม้เขตเชียงใหม่ดังกล่าว โดยใช้เวลาทั้งสิ้น 1 สัปดาห์ คือตั้งแต่วันที่ 25-31 ธันวาคม 2532

ก่อนที่จะออกทำการสัมภาษณ์ได้ทำการอบรมผู้ช่วยวิจัยก่อน เพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยเข้าใจและคุ้นเคยกับแบบสอบถาม ทราบเทคนิคบางประการ ทราบวิธีการในการสัมภาษณ์ และซักถามข้อข้องใจต่างๆ ก่อนที่จะออกสัมภาษณ์จริง

9. วิธีปฏิบัติกาทดลอง

เจ้าหน้าที่ส่ง เสริมป่าไม้ของหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่จะเป็นผู้ให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้สื่อสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง ป่าสู่ผืน ทานสิ้น ประมาณ 8 นาที และธรรมชาติกับคุณค่าทางวัฒนธรรม ประมาณ 10 นาที วิดีทัศน์ เรื่อง หยาดเหงื่อเพื่อหมู่บ้าน ประมาณ 8 นาที แผ่นพับ 2 ชุด เรื่อง สวนพฤกษ- ศาสตร์ภาคเหนือ และป่าชุมชน โปสเตอร์ 1 แผ่น เรื่อง เมื่อป่าถูกทำลาย ความเสียหายจะตามมา (ดูภาคผนวก) หมู่บ้านในอำเภอจอมทองที่ได้รับการประชาสัมพันธ์ เคลื่อนที่โดยการใช้สื่อมวลชนผสม (Multi Mass Media) และหมู่บ้านในอำเภอ ดอยสะเก็ดที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยการใช้สื่อมวลชนผสมส่วนบุคคล (Media Forum) ใช้สื่อแบบเดียวกัน แต่ต่างกันที่หมู่บ้านในอำเภอ ดอยสะเก็ด ได้ รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยการใช้เจ้าหน้าที่ส่ง เสริมป่าไม้บรรยายให้ข้อมูล เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้ซักถามปัญหาข้อข้องใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และมีการแสดงความ คิดเห็นในเรื่องดังกล่าวเพื่อนำมาสรุปด้วย

10. กรรมวิธีทางข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้และตรวจสอบแล้วว่าถูกต้อง นำมาลงรหัส บันทึก ข้อมูลลงเทป และทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบัน บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และพฤติกรรม โดยคำนวณเป็นร้อยละ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อาชีพ การไว้ เชื้อเพลิง จำนวนที่ดินที่ถือครองเป็นกรรมสิทธิ์ ขนาดครอบครัว เคยเป็นสมาชิกกลุ่ม เคยรับทราบเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เคยพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ และเคยได้รับการอบรมด้านต่างๆ

2. การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

2.1 ทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2

ใช้สถิติ t-test (t dependent or t-pairs) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของระดับความรู้และทัศนคติของแต่ละหมู่บ้าน ทดลองก่อนและหลังการทดลอง เพื่อทราบประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยการใช้อีแมสคอมมูนิตี้ (Multi Mass Media) และโดยการใช้อีแมสคอมมูนิตี้บนฟอรัม (Media Forum)

2.2 ทดสอบสมมติฐานที่ 3

ใช้สถิติ t-test (t independent or t-pooled) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยการใช้อีแมสคอมมูนิตี้ (Multi Mass Media) กับการใช้อีแมสคอมมูนิตี้บนฟอรัม (Media Forum)

2.3 ทดสอบสมมติฐานที่ 4

ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยเปรียบเทียบ 3 หมู่บ้าน คือหมู่บ้านควบคุมในอำเภอแม่แตงที่ยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ หมู่บ้านทดลอง 1 ในอำเภอจอมทองที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยการใช้อีแมสคอมมูนิตี้ (Multi Mass Media) และหมู่บ้านทดลอง 2 ในอำเภอต๋อยสะเกิดที่ได้รับการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยการใช้อีแมสคอมมูนิตี้บนฟอรัม (Media Forum) แล้ว เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่โดยเปรียบเทียบระดับความรู้ และระดับทัศนคติของทั้ง 3 หมู่บ้าน

แล้วทดสอบความแตกต่างของแต่ละหมู่บ้านด้วย โดยทดสอบทีละคู่ตามวิธีของ Scheffé

2.4 ทดสอบสมมติฐานที่ 5

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และพฤติกรรม กับระดับความรู้และทัศนคติในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยใช้สถิติ Pearson Product Moment Correlation Coefficients และ Point-Biserial Correlation ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลตัวแปร

สำหรับการวิเคราะห์โดยสถิติ Point - Biserial Correlation

ใช้สูตร ดังนี้

$$R_{pb} = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_0}{s_x} \sqrt{\frac{n_1 n_0}{n(n-1)}}$$

R_{pb} = ค่าสหสัมพันธ์

$\bar{x}_1$ = ค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร x เฉพาะกลุ่มที่คะแนน $x=1$

$\bar{x}_0$ = ค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร x เฉพาะกลุ่มที่คะแนน $x=0$

s_x = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร x ทั้งหมด

n_1 = จำนวนคนที่ได้คะแนน $x=1$

n_0 = จำนวนคนที่ได้คะแนน $x=0$

n = จำนวนคนทั้งหมด

แล้วนำค่าที่ได้ไปเทียบกับค่าในตาราง

เกณฑ์การให้คะแนน

ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตอบถูก = 1

ตอบผิด = 0

ทัศนคติเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ถ้าคำถามเป็นเชิงบวกหรือนิยาม จะให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5

เห็นด้วย = 4

ไม่แน่ใจ = 3

ไม่เห็นด้วย = 2

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1

ถ้าคำถามเป็นเชิงลบหรือนิเสธ จะให้คะแนนดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5

ไม่เห็นด้วย = 4

ไม่แน่ใจ = 3

เห็นด้วย = 2

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1